

تبیین گفتمان ولایت در اداره امور نیروی انتظامی

اکبر رضازاده^۱

اسماعیل احمدی مقدم^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۶/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۱/۱۸

چکیده:

به دلیل نقش اساسی که ناجا در تأمین نظم و امنیت کشور دارد، همواره در بیانات بنیان‌گذار کبیر انقلاب و مقام عظمای ولایت از جایگاه خاصی برخوردار بوده است. از آنجایی که رهنمودها و نظرات ولایت در بنیان‌های فکری و حرکتی این نیرو نقش تعیین‌کننده دارد، بر این اساس، تحقیق حاضر به دنبال تبیین گفتمان ولایت فقیه در اداره امور انتظامی کشور هست. به منظور دستیابی به این هدف از روش‌های تحلیل محتوا و نظریه داده‌بنیاد به‌عنوان روش تحقیق استفاده شده است. جامعه آماری این تحقیق در بخش اسنادی آرا، نظرات، اندیشه‌ها و رهنمودهای حضرت امام (ره) و حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) بوده که به‌صورت تمام‌شمار و در حد دسترس محقق صورت گرفته است. ابزار گردآوری داده‌ها در بخش اسنادی، فیش و در بخش میدانی مصاحبه با خبرگان بوده است. از نظرات اساتید و صاحب‌نظران حوزه‌های امنیتی و انتظامی برای تأمین روایی داده‌ها استفاده شده است. یافته‌های تحقیق حاضر، از بررسی ۴۶۶ گزاره از دیدگاه‌های حضرت امام (ره) و ۶۳۵ گزاره از دیدگاه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) است؛ که پس از مصاحبه عمیق با صاحب‌نظران حوزه‌های امنیتی و انتظامی دسته‌بندی و در نهایت ۳۵ مؤلفه در نه بعد دکتترین، اهداف، سیاست‌ها، برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، هماهنگی، هدایت، پیاده‌سازی و اجرا و کنترل و ارزیابی شناسایی و دسته‌بندی شدند.

کلیدواژه‌ها: گفتمان ولایت، ابعاد نه‌گانه مدیریت راهبردی، اداره امور ناجا

^۱ - دانش‌آموخته دوره دکتری امنیت ملی دانشگاه عالی دفاع ملی (نویسنده مسئول)

^۲ - استادیار دانشگاه علوم انتظامی

مقدمه: نیروی انتظامی به دلیل نقش اساسی که در تأمین نظم و امنیت عمومی جامعه بر عهده داشته و دارای کارکردهای خدمت‌رسانی به مردم است، از اوان پیروزی انقلاب در بیانات و فرمایشات بنیان‌گذار کبیر انقلاب و مقام عظمای ولایت از جایگاه خاصی برخوردار بوده و به کرات ویژگی‌های نیروی انتظامی انقلابی را در دیدار با مسئولان و کارکنان این نیرو از ابعاد مختلف بیان می‌فرمودند. حضرت امام (ره) در یکی از این دیدارها می‌فرمایند: «در جامعه اسلامی و دین‌مدار باید رفتارها و برخوردهای نیروهای انتظامی بر اساس مبانی و اصول اسلامی و اخلاقی و مبتنی بر محور ولایت باشد.» (امام خمینی، ۱۳۵۸: ج ۷) مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) نیز در رهنمودی بیان می‌کنند: مهم‌ترین وظیفه نیروی انتظامی جمع کردن بین ایستادگی بر قانون و اجرای بدون تبعیض آن و برخورد مهربانانه با مردم و انعطاف در موارد لازم است. (بوستان ولایت ۲)، (۱۳۸۵: ۱۷۳)

با امعان نظر به رهنمودها و تدابیر حضرت امام (ره) و مقام معظم فرماندهی کل قوا و با توجه به اینکه نظرات و اندیشه‌های رهبری نظام بعد از گذشته ۳۷ سال از عمر پربرکت آن در این حوزه به روش علمی و مدون ثبت نگردیده و چپستی، چگونگی و چرایی آن بر اساس گفتمان ولایت تبیین نگردیده، از طرفی اندیشه‌های ولایت که یکی از ارکان تعیین‌کننده در بنیان‌های فکری و حرکتی این نیروی عظیم است لذا محقق در نظر دارد با انجام این مهم اداره امور ناجا را مبتنی بر گفتمان ولایت در سه دهه گذشته تبیین نماید. لذا ضرورت دارد در راستای نیل به اهداف، گفتمان ولایت که برگرفته از رهنمودهای قران کریم و ائمه معصومین است در این سازمان نهادینه و سپس اجرایی گردد، لذا این تحقیق به دنبال آن است که اداره امور ناجا را در طول سه دهه انقلاب اسلامی بر اساس گفتمان ولایت فقیه حول ابعاد ۹ گانه «دکترین»، «اهداف»، «سیاست‌ها»، «برنامه‌ریزی»، «سازمان‌دهی»، «هماهنگی»، «هدایت»، «پیاده‌سازی و اجرا» و «ارزیابی و کنترل» تبیین نماید و به این سؤال اساسی پاسخ دهد: گفتمان ولایت فقیه حضرت امام (ره) و حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در اداره امور ناجا کدام‌اند؟ و این گفتمان از چه مؤلفه‌ها و شاخص‌هایی شکل گرفته است؟

بر این اساس با انجام این پژوهش می‌توان مؤلفه‌های معرفتی و ارزشی منبعث از رهنمودهای ولایت را در نیرو شناسایی نموده و بدان تحکیم و تقویم بخشید، افق چشم‌انداز و راهبردی ناجا را بر اساس گفتمان ولایت، از حیث اینکه در حال حاضر در چه وضعیتی قرار داریم (وضع موجود) به چه وضعیتی می‌خواهیم برسیم (وضع مطلوب) چگونه و از چه طریقی می‌خواهیم برسیم (ملزومات و انگاره‌ها) ترسیم نمود، جنبه‌های کاربردی تحقیق فعلی، تصمیم‌گیران سیاسی و

اجرایی کشور را قادر می‌سازد تا در فرآیندهای برنامه‌ریزی در سطوح راهبردی ترغیب گردند با توجه به اصول و عناصر متناسب با مقتضیات بومی و فرهنگی، اولویت‌های اجرایی را انتخاب و پیگیری نمایند، ضمن اینکه با انجام این پژوهش نظام سلسله مراتب در حوزه ناجا با تکیه بر مجموعه‌ای از ارزش‌های متعالی دینی و اسلامی در قالب ممزوج شدن این ارزش‌ها و عملیاتی شدن آن‌ها در میدان عمل به پیش خواهد رفت که همگی آن‌ها دلالت بر اهمیت انجام این تحقیق است. در صورت عدم پرداخت به این پژوهش ۱- برخی از تعارضات کارکردی حاصل از تجربیات کسب شده مدیران این حوزه که می‌توانست با انجام این تحقیق به الگویی جامع، یکپارچه و پیوسته با سازوکارهای گفتمان ولایت فقیه و قانون اساسی ج.ا.ا تبدیل گردد مانع از رشد و پیشرفت کمی و کیفی نیرو و ارائه خدمات مؤثر به مردم خواهد گردید. ۲- با عنایت به اینکه امنیت محصول جمعی است لذا امکان هم‌افزایی لازم بین دستگاه‌های مرتبط مأموریتی برای ایجاد یک روند منطقی و معقول از بین خواهد رفت. هدف اصلی تحقیق حاضر تبیین گفتمان ولایت فقیه حضرت امام خمینی (ره) و حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در اداره امور ناجا. برای نیل به این هدف ضرورت دارد اهم مؤلفه‌ها و شاخص‌های گفتمان ولایت در اداره امور ناجا شناخته شوند.

مبانی نظری: ادبیات این تحقیق در سه بخش پیشینه‌های مرتبط، مؤلفه شناسی و گفتمان ولایت

در اداره امور ناجا آورده شده که به تشریح اجمالی آن‌ها در ذیل پرداخته می‌شود:

پیشینه‌های مرتبط با رساله: با بررسی که از منابع و مراجع مختلف دانشگاهی صورت گرفت، چندین رساله دکتری و رساله مطالعات گروهی دانشگاه عالی دفاع ملی، چندین پایان‌نامه ارشد و چند مقاله علمی پژوهشی داخلی و خارجی با این پژوهش از قرابت نسبی برخوردار بودند، لیکن اهداف و سؤالات آن‌ها، به روشنی تفاوت‌های آن را با موضوعات مختلف روشن می‌سازد، اکثریت پیشینه‌های تحقیق، با استفاده از یک روش تحقیق انجام شده‌اند درحالی که در این تحقیق، از روش آمیخته بهره‌گیری شده است در پیشینه‌های تحقیق، عمدتاً به کارکردها پرداخته شده در صورتی که موضوع تحقیق موصوف، خود سازمان ناجا را مورد پژوهش قرار داده است. اسناد بالادستی پژوهش محقق، آرا، اندیشه‌ها، رهنمودها و تدابیر حضرت امام خمینی (ره) و حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) است اما در تعدادی از پیشینه‌ها فقط به آرا و اندیشه‌های حضرت امام خمینی (ره) رجوع شده و آرا و اندیشه‌های حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در اداره امور ناجا مورد

مداقه قرار نگرفته است، در مجموع اگرچه نمی توان نقش پیشینه ها را در دانش افزایی این تحقیق انکار کرد، لیکن نتایج پیشینه های تحقیقات ذکر شده و بررسی های اسنادی نشان داد که توجه شایسته و بایسته به اصول گفتمان ولایت فقیه در نیرو صورت نگرفته و تحقیق حاضر عاملی برای طرح نیازها و مطالبات جدی در این خصوص خواهد بود.

مؤلفه شناسی:

دکترین:

تعریف نظری: دکترین بیانگر مجموعه ای از اصول، قواعد، خط مشی های کلی و افکار سازمانی مبتنی بر یک یا چند اصل مشخص و محدود است. ((ثروتی و مظلوم، ۱۳۸۹: ۲۵))
تعریف عملیاتی: منظور از دکترین اداره امور نیروی انتظامی در این تحقیق اصولی که بر اساس آموزه های دینی اسلام ناب محمدی (ص) و گفتمان الهی ولایت فقیه (حضرت امام خمینی (ره) و حضرت امام خامنه ای (مدظله العالی)) تبیین شده و سازمان ها موظفند خط و مشی های خود را در سازمان مربوطه بر اساس آن تنظیم نمایند.

اهداف:

تعریف نظری: هدف عبارتست از بیان نتایج مورد انتظار (شامل کار مشخص و قابل اندازه گیری) در محدوده ی زمانی خاص و با هزینه ای معین (رضائیان، ۱۳۸۴؛ ۱۱۲)
تعریف عملیاتی: در این تحقیق منظور از هدف گذاری، اهدافی است که بر اساس آموزه های اسلام ناب محمدی (ص)، گفتمان ولایت فقیه (حضرت امام خمینی (ره) و حضرت امام خامنه ای (مدظله العالی)) تعیین شده و تمام سازمان های اجرایی موظفند برای دستیابی به این اهداف مشی خود را بر اساس آن ها تنظیم نمایند.

سیاست ها:

تعریف نظری: سیاست فرایند جمعی تصمیم گیری است که برون داد آن تحت تأثیر عوامل مختلفی است، (غریاق زندی، ۱۳۸۹؛ ۵)
تعریف عملیاتی: منظور از سیاست گذاری اداره امور نیروی انتظامی در این تحقیق سیاست گذاری است که بر اساس آموزه های دینی اسلام ناب محمدی (ص) و گفتمان الهی ولایت فقیه (حضرت امام خمینی (ره) و حضرت امام خامنه ای (مدظله العالی)) تعیین شده و تمام نهادها و سازمان های اجرایی موظفند این سیاست ها را محور اقدامات و برنامه های خود قرار دهند.

برنامه‌ریزی:

تعریف نظری: تجسم و طراحی وضعیت مطلوب در آینده و ساختن راه‌ها و وسایلی که رسیدن به آن را فراهم کند. (رضائیان، ۱۳۸۴؛ ۹۱)

تعریف عملیاتی: در این تحقیق منظور از برنامه‌ریزی، کلیه اقداماتی است که از سوی نهادهای مسئول در اداره امور نیروی انتظامی در راستای محقق ساختن سیاست‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی در این سازمان صورت می‌گیرد.

سازمان‌دهی:

تعریف نظری: فرایندی که بر اساس آن تقسیم کار، تعیین و تنظیم مراتب برای کسب اهداف امکان‌پذیر می‌شود. (سیدجوادین، ۱۳۸۱؛ ۳۶۲)

تعریف عملیاتی: در این تحقیق منظور از سازمان‌دهی کلیه اقداماتی است که از سوی نهادهای مسئول در اداره امور نیروی انتظامی در راستای اجرای برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته انجام می‌گیرد تا سیاست‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران در این سازمان به‌طور اصولی و کارآمد اجرا گردند.

هماهنگی:

تعریف نظری: مجموعه‌ای از مکانیزم‌های ساختاری و انسانی است که برای مرتبط ساختن اجزاء هر سازمان با یکدیگر برای تسهیل کسب اهداف طراحی می‌شود. (همان، ۱۷۹)

تعریف عملیاتی: منظور از هماهنگی در این تحقیق کلیه اقدامات لازم از سوی نهادهای ذی‌ربط در اداره امور نیروی انتظامی است که در جهت ایجاد هارمونی و هم‌نواختی در اجرای برنامه‌ها در راستای محقق ساختن سیاست‌ها و برنامه‌های نظام ج.ا.ا. صورت می‌گیرد.

هدایت:

تعریف نظری: هدایت تلاش مدیر برای ایجاد انگیزه در زیردستان جهت دست یافتن به اهداف سازمان است. (رضائیان، ۱۳۸۴؛ ۲۲۱)

تعریف عملیاتی: در این تحقیق منظور از هدایت کلیه اقداماتی است که از سوی مسئولین ذی‌ربط در اداره امور نیروی انتظامی در راستای اجرای دقیق برنامه‌های تدوین شده و به‌منظور محقق ساختن اهداف سازمانی صورت می‌گیرد.

پیاده‌سازی و اجرا:

تعریف نظری: عبارتست از حلقه‌ای بین تدوین راهبرد و اجرا که می‌توان آن را زمینه‌ساز و

بسترساز یک اجرای خوب و موفق تلقی کرد، ماهیت پیاده‌سازی از جنس برنامه‌ریزی مقدماتی و عملیاتی است. (حسن بیگی، ۱۳۹۰: ۳۷۵)

تعریف عملیاتی: منظور از پیاده‌سازی و اجرا در این تحقیق کلیه اقداماتی است که از سوی مسئولین ذی‌ربط در اداره امور نیروی انتظامی در راستای اجرای سیاست‌ها، راهبردها و برنامه‌های تدوین‌شده در صحنه واقعی اجرا می‌گردد تا هدف‌های سازمان را محقق سازند.

کنترل و ارزیابی:

تعریف نظری: تلاش منظمی است در جهت رسیدن به اهداف استاندارد، طراحی سیستم بازخورد اطلاعات، مقایسه اجزاء واقعی با استانداردهای از پیش تعیین شده و سرانجام تعیین انحرافات احتمالی و سنجش ارزش آن‌ها بر روند اجرائی که در برگیرنده حداکثر کارایی است. (استونر، به نقل از رضائیان، ۱۳۸۴؛ ۲۶۲)

تعریف عملیاتی: منظور از نظارت و ارزیابی در این تحقیق، کلیه تدابیر و اقداماتی است که از سوی نهادهای ذی‌ربط برای اعمال کنترل و ارزیابی عملکرد سازمان‌های مسئول در اداره امور نیروی انتظامی به مرحله اجرا گذاشته می‌شود.

مدیریت انتظامی: مدیریت انتظامی، مدیریت قوایی که مسئول حفظ نظم و آرامش جامعه هستند (معین، ۱۳۷۵: ۱۹۸). این همان مدیریت عام است منتها در قسمت‌هایی که با نظم و انتظام جامعه سروکار دارند.

پلیس: یک واژه فرانسوی است به معنای نظم، انتظام، اداره شهربانی، پاسبان شهربانی. (عمید، ۱۳۷۱) پلیس یک مؤلفه شناخته‌شده در تمام دنیاست، سازمان پلیس، واحد برقرارکننده نظم، امنیت و آسایش است، در نظام جمهوری اسلامی ایران سه هدف در قانون برای پلیس (نیروی انتظامی) تبیین شده است: ۱- استقرار نظم و امنیت، ۲- تأمین آسایش عمومی و فردی، ۳- نگهداری و پاسداری از دستاوردهای انقلاب در چارچوب قانون. (کوشا، ۱۳۸۲: ۳۸)

گفتمان ولایت در اداره امور ناجا: نیروی انتظامی به دلیل نقش اساسی که در تأمین نظم و امنیت عمومی جامعه بر عهده داشته و دارد، از اوان پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی در بیانات و فرمایشات بنیان‌گذار کبیر انقلاب و مقام عظمای ولایت از جایگاه خاصی برخوردار بوده و به‌کرات ویژگی‌ها، وظایف و مأموریت‌های این نیرو را در ابعاد مختلف بیان می‌فرمودند. از آنجایی که یکی از اسناد بالادستی این رساله، گفتمان ولایت فقیه است، لذا در این بخش، به فرازی از رهنمودها و اندیشه‌های حضرت امام (ره) و حضرت امام خامنه‌ای (مدظله) در این باره می‌پردازیم:

تبيين گفتمان ولايت در اداره امور نيروي انتظامي ۴۵۵

حضرت امام «ره» بنیان‌گذار جمهوری اسلامی: امام راحل در فرمایشاتی که در دیدار با کارکنان نیروهای سابق انتظامی در مقاطع مختلف زمانی داشتند، به برخورداری و بهره‌مندی از اخلاق اسلامی در انجام مأموریت‌ها، پاسداری از اسلام و تثبیت ارزش‌های اسلامی در جامعه، تقویت روح ایمان و اسلامیت در کارکنان و خودکنترلی در مقابل هواهای نفسانی تأکید فراوانی داشتند. ایشان در یکی از دیدارها می‌فرمایند: «در جامعه اسلامی و دین‌مدار باید رفتارها و برخوردهای نیروهای انتظامی بر اساس مبانی و اصول اسلامی و اخلاقی و مبتنی بر محور ولایت باشد.» (امام خمینی، ۱۳۵۸: ج ۷) از این رو معتقد بودند، نباید نوع برخوردها و رفتارها غیرمتعارف و غیرمتعادل باشد و مأموران ناجا به‌عنوان چشم نظام جمهوری اسلامی باید مزین به فضایل لازم باشند، لذا می‌فرمایند: «شما آقایان که الان پاسدار انقلاب هستید همان طوری که از انقلاب پاسداری می‌کنید، تکلیف بالاتر این است که از اسلام پاسداری بکنید و آن به این است که از خودتان پاسداری کنید، از هواهای نفسانی خودتان، از شهوات خودتان،... از این‌ها پاسداری بکنید به طوری که وقتی که شما پاسدارها را مردم می‌بینند و یا آن چشم‌هایی که می‌خواهند یک اشکالی بکنند، ببینند که شما مردمی هستید که سلامت هستید.» (امام خمینی، ۱۳۵۸: ج ۸)

ایشان از تقویت روح ایمان و اخلاق اسلامی به‌عنوان یک موضوع در نیروهای مسلح به‌ویژه نیروهای انتظامی نام می‌برند و می‌فرمایند: «سعی کنید روح ایمان و اسلامیت را در پرسنل زنده نگه دارید. اگر روح اسلام در افراد باشد همان‌طور که امروز در سرتاسر جبهه‌ها می‌بینید، همه مسائل حل می‌شود... انشاء... سعی شود که تربیت اسلامی در بین افراد احیاء شود.» (شاخص-های عزت و افتخار در ناجا، ۱۳۸۱: ۵۲-۵۱) «همه ما در امور اسلامی باید با روش اسلامی رفتار کنیم، با اخلاق اسلامی با مردم برخورد کنیم.» (همان) در رهنمود دیگری می‌فرمایند: «راه خودتان را ادامه دهید... با اخلاق خوب، با اعمال خوب و با برخورد خوب با هموطنان خودتان» (۱۳۵۷، ج ۶)

رهبر معظم انقلاب حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی): ایشان در خصوص اهمیت تقوا و پرهیزکاری کارکنان نیروی انتظامی و توجه ویژه به تربیت اخلاقی و تقوای درونی و عملکرد کارکنان نیروی انتظامی می‌فرمایند: «هرگاه مردم یک نفر از شما را چه در پاسگاه‌های دور افتاده و چه در خیابان‌های مرکز کشور ... مشاهده کنند باید مظهري از تقوا و پرهیزکاری و معنویت و

۴۶ فصلنامه امنیت ملی، سال هفتم، شماره بیست و پنجم، پاییز ۱۳۹۶

دوری از فساد و دشمنی با هرگونه کجروی را در وجود شما ببینند.» (بوستان ولایت، ۱۳۸۵: ۶۸)

یک نکته هم به مناسبت حضور برادران نیروهای انتظامی عرض بکنم - که امروز نیروی انتظامی ما در مرحله جدیدی قرار دارد - و آن نکته این است که امروز نیروی انتظامی باید مظهر سه چیز مهم باشد: اول، دیانت و آنچه ناشی از دیانت است؛ مثل عفت و اخلاق نیک و اخلاق اسلامی. (امام خامنه‌ای، ۱۳۷۰/۰۹/۱۳)

ایشان درباره دارا بودن احساس رأفت و مهربانی و رحمت نسبت به مردم توسط کارکنان نیروی انتظامی می‌فرمایند: «... باید نسبت به مردمی که می‌خواهید از خانه، جاده، امنیت، مرز و کسب و کار آن‌ها محافظت کنید احساس رأفت و رحمت داشته باشید. مردم باید این معنا را لمس کنند که همان نیروی مقتدر و با صلابتی که در مقابل مخل امنیت، با کمال قدرت و صلابت می‌ایستد، وقتی با مردم و افراد مظلوم مواجه می‌شود، با رحمت و رأفت برخورد می‌کند...» (بوستان ولایت- ۲، ۱۳۸۵: ۶۴)

انجام مقتدرانه مأموریت‌ها و برخورد مهربانانه با مردم از ضرورت‌های کار پلیسی است، از این حیث هست که رهبر معظم انقلاب می‌فرمایند: «... مهم‌ترین وظیفه نیروی انتظامی جمع‌کردن بین ایستادگی بر قانون و اجرای بدون تبعیض آن و برخورد مهربانانه با مردم و انعطاف در موارد لازم است.» (بوستان ولایت- ۲، ۱۳۸۵: ۱۷۳)

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بیانات متعددی برخورداری از دانش تخصصی، سریع و به هنگام بودن، برخورداری از اقتدار و قدرت، هوشمندی و پیچیده بودن، قانون‌گرایی و ... که مدلل بر کارآمدی پلیس در انجام مأموریت‌ها می‌باشند را مورد تأکید قرار داده و می‌فرمایند: «بدانید که آمادگی‌های خودتان را باید روز به روز افزایش بدهید ... شما باید خودتان را آماده کنید با آمادگی علمی، آمادگی عملی، آمادگی تجربی، رزمایش‌های گوناگون، حفظ نظم و انضباط، آمادگی از لحاظ تجهیزات...» (بوستان ولایت- ۲، ۱۳۸۵: ۱۸۲-۱۸۱) «نکته دیگر، مسئله توسعه آموزش است؛ هم نظری و هم عملی. آموزش در همه بخش‌های شما نقش اساسی دارد...» (نیروی انتظامی مظهر اقتدار ملی، ۱۳۸۹: ۲۸۷)

روش‌شناسی تحقیق: این تحقیق از نوع کاربردی توسعه‌ای بوده و روش انجام آن آمیخته است.

تعداد ابعاد	تعداد مؤلفه‌ها	تعداد شاخص‌های	تعداد گزاره‌ها	آماره‌ها منبع گزاره
۹	۱۲	۸۸	۴۶۶	امام خمینی (ره)
۹	۲۳	۱۷۶	۶۳۵	مقام معظم رهبری
-	۳۵	۲۶۴	۱۱۰۱	جمع

تبيين گفتمان ولايت در اداره امور نيروي انتظامي ۴۷

ابزار گردآوری داده‌ها در بخش اسنادی آراء، اندیشه‌ها و رهنمودهای حضرت امام (ره) و حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) بوده که از طریق فیش‌برداری استخراج و سپس بر اساس عناصر متشکله نظریه بنیادی اقدام به کدگذاری باز، محوری و انتخابی گردیده و در بخش میدانی پرسشنامه محقق ساخته و مصاحبه عمیق خبرگی بوده است که روایی پرسشنامه از طریق مشاوره با اساتید و صاحب نظران موضوع و پایایی آن به وسیله آلفای کرونباخ بالای ۸۰٪ تأمین گردیده است. جامعه آماری در مصاحبه خبرگی تعداد ۱۳ نفر از خبرگان و صاحب نظران ناجا بوده که به صورت تمام-شمار مصاحبه شده‌اند و تعداد ۸۸ نفر از نخبگان ناجا روایی پرسشنامه تنظیمی برگرفته شده از مصاحبه را تأیید نموده‌اند. جهت تحلیل داده‌ها از روش‌های تحلیل محتوا و نظریه داده بنیاد استفاده شده است.

فرآیند تولید شاخص‌های، مؤلفه‌ها و بعدها: در تحقیق حاضر برای دستیابی به ابعاد مورد نظر ابتدا شاخص‌های هر یک از گزاره‌ها را بر اساس مؤلفه‌های مورد تأکید شناسایی کرده و سپس، مجموع شاخص‌هایی را که بر یک مؤلفه خاص اشاره دارند تحت عنوان یک مؤلفه قرار داده‌ایم. پس از این مرحله برای قرار دادن این مؤلفه‌ها تحت عنوان ابعاد موردنظر محتوای هر یک از مؤلفه‌های به دست آمده را با تعاریف عملیاتی ابعاد تطبیق داده، بدین ترتیب، هر یک از مؤلفه‌ها بر اساس محتوای مشترک با تعاریف ارائه شده از ابعاد در زیرمجموعه یک بعد جای گرفت.

یافته‌های تحقیق: در فرآیند مطالعه و جمع‌آوری داده‌های این تحقیق، در مجموع ۱۱۰۱ گزاره مرتبط با دیدگاه حضرت امام (ره) و دیدگاه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) مورد بررسی قرار گرفتند که از این میان تعداد ۴۶۶ گزاره متعلق به حضرت امام و تعداد ۶۳۵ گزاره متعلق به مقام معظم رهبری است که در جدول ذیل آمده است.

مؤلفه‌ها برچسب‌هایی هستند که نشان‌دهنده پیام یک متن و گزاره می‌باشند. در تحقیق حاضر، از مطالعه ۱۱۰۱ گزاره از آراء و اندیشه‌های حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) تعداد ۲۶۴ شاخص‌های و ۳۵ مؤلفه احصاء شده است؛ که در ادامه به بررسی این مؤلفه‌ها خواهیم پرداخت:

مؤلفه استقامت و پایداری در پیشبرد انقلاب از ۸ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۶ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

- برخورداری از استقامت و پایداری در پیشبرد انقلاب

۴۸ ♦ فصلنامه امنیت ملی، سال هفتم، شماره بیست و پنجم، پاییز ۱۳۹۶

- مظهر قدرت، عزم و اراده ملت بودن
 - ایستادگی در راه تحقق اراده الهی
 - حفظ استقامت و استحکام
 - محکم و قوی در انجام مسئولیت
 - پیشبرد انقلاب بر اساس آیین اسلام
- مؤلفه دیگر، مؤلفه اعتمادسازی است که از ۷ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۳ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:
- کارایی در انجام وظیفه
 - صحت عمل، درستکاری و امانت‌داری
 - احساس اعتماد و باور مردم به کار دلسوزانه پلیس
- مؤلفه دیگر، مؤلفه اقتدارگرایی اسلامی است که با حذف شاخص‌های تکراری، ۳۴ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

جدول شماره ۲ شاخص‌های احصاء شده مؤلفه اقتدارگرایی اسلامی

- مؤلفه حفظ و ارتقاء امنیت داخلی از ۱۱ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۵ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

- حفظ نظم و امنيت در سراسر کشور و فضای برخوردار از آرامش و اطمینان برای هم‌میهنان
 - نگاهبان امنيت داخلی
 - آمادگی در برابر نیرنگ و خطر دشمن
 - برقراری امنيت داخلی با هشياری و مراقبت دائم
 - ایجاد امنيت با اقتدار در عين شرافت و اخلاق مداری
- مؤلفه انجام کارها از روی برنامه است که از ۳ شاخص به شرح ذیل تشکیل گردیده است:
- انجام کارها از روی قاعده و نظم
 - ساماندهی هدف‌ها و اموری که باید انجام شوند
 - برنامه‌ریزی علمی و کار بی‌وقفه
- مؤلفه دارای انگیزه الهی در کار از ۸ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۶ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:
- دارای انگیزه واحد یعنی رضای خدا
 - عدم غفلت از توجه الله
 - احساس مشترک وظیفه‌ی الهی و انسانی
 - خط مستقیم یعنی خط ایمان
 - انگیزه‌ی ایمان برای جانبازی، فداکاری و آمادگی برای دادن جان
 - حفظ انگیزه و روحیه پذیرش کار پلیسی مؤلفه حفظ و ارتقاء امنيت روانی برای کارکنان است که از ۱ شاخص با عنوان «ایجاد امنيت روانی برای کارکنان» تشکیل گردیده است.
- مؤلفه حفظ و ارتقاء امنيت عمومی از ۵۵ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۲۵ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

جدول شماره ۳ شاخص های احصاء شده مؤلفه امنیت عموم

مؤلفه حفظ و ارتقاء امنیت ملی از ۱۲ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص های تکراری،

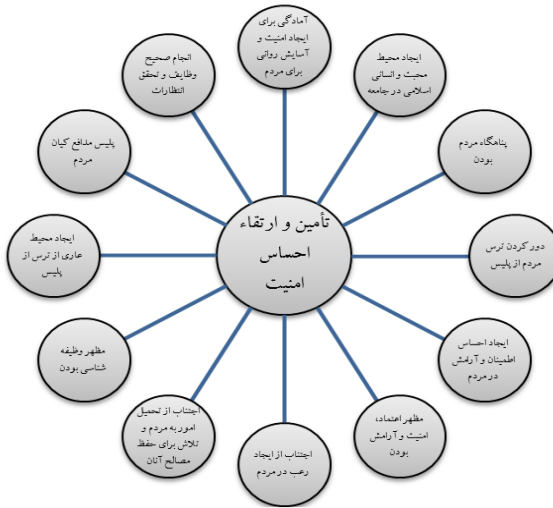
۷ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می باشند:

- توان دفاع از امنیت و حضور در تمام عرصه ها و مأموریت های محوله
- ایجاد امنیت در مقابل تهاجم دشمنان
- امنیت در مناطق مرزی
- استقرار امنیت کامل
- دارای آمادگی جهت برقراری امنیت
- دارای اقتدار نظامی، اقتصادی، سیاسی و سازمانی
- آمادگی در برابر نیرنگ و خطر دشمن

مؤلفه دیگر، مؤلفه تأمین و ارتقاء احساس امنیت است که از ۲۵ شاخص تشکیل گردیده که با

حذف شاخص های تکراری، ۱۲ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می باشند:

تبیین گفتمان ولایت در اداره امور نیروی انتظامی ۵۱

شکل شماره ۱ شاخص‌های احصاء شده مؤلفه تأمین و ارتقاء احساس امنیت

مؤلفه دیگر، مؤلفه برنامه‌ریزی متناسب با تغییرات، از ۳ شاخص به شرح ذیل تشکیل گردیده است:

- بازنگری مداوم و به‌روز برنامه‌ها در تأمین امنیت
 - برنامه‌ریزی علمی
 - انجام کارهای علمی و فنی و تحقیقاتی برای ترسیم آینده
- مؤلفه به‌کارگیری طرح‌های نو و ابتکاری از ۱۰ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۸ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

شکل شماره ۲ شاخص‌های احصاء شده مؤلفه به کارگیری طرح‌های نو و ابتکاری

مؤلفه تحقق اقتدار ملی، از ۲ شاخص به شرح ذیل تشکیل گردیده است:

مظهر اقتدار ملی: توسعه اقتدار ملی با کارایی نظامی و رشد خَلقیات جوانمردانه در کارکنان

نیرومؤلفه تربیت اسلامی کارکنان از ۴۵ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری،

۴۲ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

جدول شماره ۵ شاخص‌های احصاء شده مؤلفه تربیت اسلامی کارکنان

مؤلفه حفظ و ارتقاء امنیت پایدار، از ۵ شاخص به شرح ذیل تشکیل گردیده است:

- جلب دل‌های مردم
- ترس زدایی مردم از نیرو
- با قدرت و صلابت عمل کردن در انجام وظایف و برخورداری از حمایت مردمی
- با انتخاب فرماندهان مؤمن و مخلص و ریشه‌کن کردن فساد و ناامنی و جدیت در انجام وظایف

• با رفتار، شیوه، امانت‌داری، سلامت و صداقت اخلاقی عملی

مؤلفه دیگر، مؤلفه تشکیل اتاق فکر، از ۱ شاخص با عنوان «اندیشه‌ورز بودن و تشکیل یک مجموعه فکری» تشکیل گردیده است.

مؤلفه توسعه کمی و کیفی نیرو، از ۸ شاخص به شرح ذیل تشکیل گردیده است:

- تجهیز نیرو و نوآوری در همه سطوح و زمینه‌ها
 - ارتقای روش کار، رفتار و کیفیت عمل به سمت نقطه مطلوب
 - افزایش روزافزون آمادگی و ایمان و عزم و اراده و استواری در تصمیم
 - توجه به آموزش‌های عقیدتی و نظامی و ارتقا و توسعه‌ی سازمان
 - حرکت رو به جلو با دانش، تجربه، تحقیق، تأمل و با به کار گرفتن همه‌ی استعداد
 - ارتقاء روحیه‌ی خدمت کارکنان
 - تقویت آرمان و انگیزه و آمادگی‌های مادی
 - اصلاح و تکمیل و گسترش کیفی و کمی نیرو
- مؤلفه دیگر، مؤلفه حفظ آبروی سازمان، از ۱ شاخص با عنوان «حفظ آبروی سازمان در بین مردم» تشکیل گردیده.
- مؤلفه حفظ کرامت انسانی از ۱۳ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۵ شاخص زیر تشکیل دهنده این مؤلفه می‌باشند:
- رفتار اسلامی و انسانی با زیردستان (۳ مورد)
 - رفتار نیکو و انسانی با مردم (۷ مورد)
 - تکریم ارباب رجوع
 - جلب قلوب آنان
 - با قدرت در برابر مفساد ایستادن
- مؤلفه دیگر، مؤلفه حفظ و ارتقاء کارایی، از ۱ شاخص با عنوان «حفظ و اثبات کارایی» تشکیل گردیده است.
- مؤلفه حق‌مداری از ۱۳ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۵ شاخص زیر تشکیل دهنده این مؤلفه می‌باشند:
- رحیم بودن و قانون‌مدار بودن
 - آمر به معروف و ناهی از منکر بودن
 - پرهیز از ظلم در گفتار و رفتار
 - گذاشتن از جان برای حق و ارزش‌های معنوی
 - عمل و اتکا بر قاعده شرعی و حکم خدا
- مؤلفه دیگر، مؤلفه خود اتکایی، از ۱ شاخص با عنوان «خود اتکایی» تشکیل گردیده است و نیز

مؤلفه دیگر، مؤلفه دارای چشم‌انداز واضح از آینده، از ۱ شاخص با عنوان «تنظیم چشم‌انداز واضح و روشن از آینده» تشکیل گردیده.

مؤلفه دانش محوری از ۲ شاخص به شرح ذیل تشکیل گردیده است:

- شناخت و معرفت دقیق نسبت به همه مسائل جامعه
- انجام وظیفه به صورت شایسته و با استفاده از روش‌های علمی
- مؤلفه رفتار انسانی و اسلامی با مردم از ۳ شاخص تشکیل گردیده که عبارت‌اند از:
 - رفتار نیکو با مردم به‌ویژه مستضعفان
 - پرهیز از برخورد با خشونت با خلاف‌کار و عمل بر اساس قانون
 - دارای تقوا، اخلاق و ادب اسلامی

مؤلفه سالم‌سازی فضای درون سازمانی از ۶ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۳ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

- پالایش سازمان از عناصر ناپاک و سالم‌سازی سازمان
- مراقبت از خود در مسائل شخصی و سازمانی
- برخورد بدون اغماض با تخلف و خیانت

مؤلفه ساماندهی تشکیلات سازمانی از ۱۱ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۳ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

- برخورد قاطع قانونی با متخلفین از آیین‌نامه انضباطی
- رعایت آیین‌نامه انضباطی با اقتدار و عدم سهل‌انگاری
- دارای انضباط ظاهری و معنوی

مؤلفه عدم دخالت در امور سیاسی از ۱۳ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۷ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

- عدم ورود و دخالت در امور سیاسی و گروه‌گرایی
- عدم عضویت و ورود به احزاب و گروه‌های سیاسی
- حفظ جانب بی‌طرفی و پرهیز از اختلاف
- دارای دید و مطالعات سیاسی بدون گرایش سیاسی
- دارای استقلال رأی و استقلال نظر
- ارتقاء معنوی و بینش سیاسی کارکنان در چارچوب وظایف مقرر
- حفظ هماهنگی با دفتر عقیدتی سیاسی فرماندهی کل

تبيين گفتمان ولايت در اداره امور نيروي انتظامي ۵۵

مؤلفه عمل بهنگام و به اندازه از ۶ شاخص به قرار ذيل تشكيل گرديده است:

- وقت شناسي و انجام وظيفه به هنگام و به اندازه
- انجام کارهای بزرگ و فراگیر و به جا
- اقدام به موقع و صحيح در زمان نياز
- قدرت شناخت مخلان عمدي و غير عمدي امنيت
- تشخيص و شناخت وظيفه در هر شرايط زماني و مكاني
- تمرين حضور دائم و بهنگام

مؤلفه قانون مداری از ۴ شاخص به قرار ذيل تشكيل گرديده است:

- دوري از خشونت و رفتار مطابق قانون با مجرم
- قانون ملاک و معيار عمل بودن
- مراقبت از راه وظيفه و راه قانوني
- دقت در رعايت ضابطه‌های انتظامي و داشتن ابتکار عمل و اخلاص

مؤلفه مبارزه با مفاسد داخلي سازمان از ۱۲ شاخص تشكيل گرديده که با حذف شاخص‌های

تکراری، ۷ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

- مبارزه با مفاسد دروني بدنه نيرو
- عدم سوءاستفاده از آزادي، مسئوليت و امکانات در اختيار
- پرهيز از رياست طلبی و سوءاستفاده از جايگاه‌ها
- برخورد جدي و قاطع با تخلفات در انجام وظيفه و تخلفات سازمانی
- پرهيز از فساد و کجروي شخصي و سازمانی
- استفاده بجا از قدرت
- ايجاد محيط ناامن برای متخلفان

مؤلفه مسئولیت پذیر و پاسخگو بودن از ۸ شاخص تشكيل گرديده که با حذف شاخص‌های

تکراری، ۶ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

- ايستادگی و مسئوليت پذيري در برابر مخالفين
- عمل به مسئوليت‌ها و وظيفه
- پذيرش مسئوليت بر اساس اعتقاد و باورهای دينی و ایمانی
- احساس مسئوليت عميق در مقابل مردم

۵۶ فصلنامه امنیت ملی، سال هفتم، شماره بیست و پنجم، پاییز ۱۳۹۶

- مراقبت از رفتار و گفتار در مقابل مردم
 - مسئولیت‌پذیری و پاسخگو بودن
- مؤلفه نظارت همگانی از ۱۲ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۷ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:
- ناظر دانستن دوستان و دشمنان و خدا بر عملکرد
 - نظارت و مراقبت همگانی از اسلام
 - نظارت و مراقبت همگانی از انحرافات
 - امر به معروف و نهی از منکر
 - مقابله با فریب قاچاقچی و رشوه دهنده
 - مراقبت از نفوذ منافقین و ضد انقلاب به بدنه نیرو
 - مراقبت از وظایف قانونی و بروز تخلف
- مؤلفه هماهنگی برون سازمانی از ۹۴ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۲۰ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

جدول شماره ۶ شاخص‌های احصاء شده مؤلفه هماهنگی برون سازمانی

مؤلفه هماهنگی درون سازمانی از ۲۹ شاخص تشکیل گردیده که با حذف شاخص‌های تکراری، ۱۱ شاخص زیر شکل دهنده این مؤلفه می‌باشند:

- هماهنگی و رعایت مقررات در نیروهای مسلح
- حفظ نظم درونی
- اطاعت از سلسله مراتب و پشتیبانی از یکدیگر

- رعایت قانون با رعایت اخلاقی
- هماهنگی و همگامی در همه سطوح
- حفظ انسجام و عمل به وظایف و عدالت رویه ای
- عمل به قوانین و مقررات شرعی و قانونی
- دقت و مراقبت در انجام وظایف قانونی
- معتقد به وحدت فرماندهی
- تحقق انسجام و هماهنگی با داشتن نظم و رعایت مقررات
- یکپارچگی سازمانی

تعداد ۳۵ مؤلفه احصاء شده که در قسمت قبلی توصیف گردیدند بر مبنای ۹ بعد مورد تأکید در این کار تحقیقی یعنی دکترین، اهداف، سیاست‌ها، برنامه‌ریزی، هدایت، هماهنگی، سازمان‌دهی، پیاده‌سازی و اجرا و نظارت و ارزیابی مورد طبقه‌بندی قرار گرفتند که در ادامه هر یک از این محورها توصیف می‌گردند. جدول شماره ۷ تعداد ابعاد احصاء شده از آراء و نظرات حضرت امام (ره) و رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) را نشان می‌دهد.

ردیف	بعدها	فراوانی	درصد فراوانی
۱	دکترین	۸	۲۲,۵
۲	هدف‌گذاری	۵	۱۴,۵
۳	سیاست‌گذاری	۹	۲۶
۴	برنامه‌ریزی	۶	۱۷
۵	سازمان‌دهی	۱	۳
۶	هدایت	۱	۳
۷	هماهنگی	۲	۵,۵
۸	پیاده‌سازی و اجرا	۱	۳
۹	کنترل و ارزیابی	۲	۵,۵
۱۰	مجموع	۳۵	۱۰۰

جدول ۷ ابعاد احصاء شده از آراء و نظرات امام خمینی (ره) و رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی)

بعد اول: دکترین

از تعداد ۳۵ مؤلفه احصاء شده از آراء و نظرات حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری

(مدظله‌العالی) تعداد ۸ مؤلفه با بعد دکترین در ارتباط می‌باشند که این مؤلفه‌ها عبارتند از:

- استقامت و پایداری در پیشبرد انقلاب
- تحقق اقتدار ملی
- حفظ کرامت انسانی
- عدم دخالت در امور سیاسی
- قانون مداری
- اقتدارگرایی اسلامی
- دانش محوری
- حق مداری

بعد دوم: اهداف

از تعداد ۳۵ مؤلفه احصاء شده از آراء و نظرات حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری

(مدظله‌العالی) تعداد ۵ مؤلفه با بعد اهداف در ارتباط می‌باشند که این مؤلفه‌ها عبارتند از:

- حفظ و ارتقاء امنیت داخلی
- حفظ و ارتقاء امنیت پایدار
- حفظ و ارتقاء امنیت عمومی
- حفظ و ارتقاء امنیت ملی
- حفظ و ارتقاء و تأمین احساس امنیت

بعد سوم: سیاست‌ها

از تعداد ۳۵ مؤلفه احصاء شده از آراء و نظرات حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری

(مدظله‌العالی) تعداد ۹ مؤلفه با بعد سیاست‌ها در ارتباط می‌باشند که این مؤلفه‌ها عبارتند از:

- ایجاد امنیت روانی برای کارکنان
- تربیت و آموزش اسلامی کارکنان
- حفظ آبروی سازمان
- حفظ و ارتقای کارایی
- رفتار انسانی و اسلامی با مردم
- مبارزه با مفسد داخلی سازمان
- مسئولیت‌پذیر و پاسخگو بودن
- اعتمادسازی

➤ تشكيل اتاق فکر

بعد چهارم: برنامه ريزي

از تعداد ۳۵ مؤلفه احصاء شده از آراء و نظرات حضرت امام خميني (ره) و مقام معظم رهبري (مدظله العالی) تعداد ۶ مؤلفه با بعد برنامه ريزي در ارتباط مي باشند که اين مؤلفه ها عبارتند از:

➤ انجام کارها از روي برنامه

➤ برنامه ريزي متناسب با تغييرات

➤ به کارگيري طرح هاي نو و ابتکاري

➤ توسعه کمي و کيفي نيرو

➤ خود اتکابي

➤ داراي چشم انداز واضح از آينده

بعد پنجم: سازمان دهی

از تعداد ۳۵ مؤلفه احصاء شده از آراء و نظرات حضرت امام خميني (ره) و مقام معظم رهبري (مدظله العالی) تعداد يك مؤلفه ساماندهی تشکيلات سازمانی با بعد سازمان دهی در ارتباط می- باشند.

بعد ششم: هماهنگی

از تعداد ۳۵ مؤلفه احصاء شده از آراء و نظرات حضرت امام خميني (ره) و مقام معظم رهبري (مدظله العالی) تعداد ۲ مؤلفه با بعد هماهنگی در ارتباط می باشند که اين مؤلفه ها عبارتند از:

➤ هماهنگی برون سازمانی

➤ هماهنگی درون سازمانی

بعد هفتم: هدایت

از تعداد ۳۵ مؤلفه احصاء شده از آراء و نظرات حضرت امام خميني (ره) و مقام معظم رهبري (مدظله العالی) تعداد يك مؤلفه «انگيزه الهی در کار» با بعد هدایت در ارتباط است

بعد هشتم: پياده سازی و اجرا

از تعداد ۳۵ مؤلفه احصاء شده از آراء و نظرات حضرت امام خميني (ره) و مقام معظم رهبري (مدظله العالی) تنها يك مؤلفه «عمل بهنگام و به اندازه» با اين بعد در ارتباط است.

بعد نهم: ارزيابی و کنترل

۶۰ فصلنامه امنیت ملی، سال هفتم، شماره بیست و پنجم، پاییز ۱۳۹۶

از تعداد ۳۵ مؤلفه احصاء شده از آراء و نظرات حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری تعداد ۲ مؤلفه با بعد *ارزیابی و کنترل* در ارتباط می‌باشند که این مؤلفه‌ها عبارتند از:

➤ سالم‌سازی فضای درون سازمانی

➤ نظارت همگانی

نتیجه‌گیری: مؤلفه‌های به دست آمده در بعد دکترین بر مبنای گفتمان ولایت، نشان داد نیروی انتظامی برای نیل به پیشبرد اهداف انقلاب و تحقق اقتدار ملی می‌بایست قانون‌مداری، دانش‌محوری، حق‌مداری و عدم دخالت در امور سیاسی را رویکرد در امور ماموریتی خود در عرصه‌های امنیتی، انتظامی و اجتماعی مدنظر قرار دهد.

در بعد اهداف بر مبنای گفتمان ولایت، نیروی انتظامی با تأمین امنیت عمومی و ارتقاء احساس امنیت شهروندان با مدنظر قرار دادن ملاحظه عمده و اساسی «جامعه مسئول، پلیس پاسخگو» نسبت به تحقق محیطی امن برای آحاد افراد جامعه، در مسیر اهداف کلان کشور گام بردارد.

در بعد سیاست‌ها به منظور اعتمادسازی و دستیابی به رضایت‌مندی عمومی نسبت به حفظ و ارتقاء کارایی، رفتار انسانی و اسلامی با مردم ضمن مقابله با مفسد داخلی سازمانی، تربیت و آموزش اسلامی کارکنان را ملحوظ نظر قرار دهد.

در بعد برنامه‌ریزی، اقدام به توسعه کمی و کیفی نیرو نموده و به منظور نیل به چشم‌اندازی واضح از آینده، با به‌کارگیری طرح‌های نو و ابتکاری برنامه‌ریزی‌های خود را متناسب با تغییرات قرار دهد.

در بعد سازمان‌دهی و هدایت با تنظیم روابط درون‌سازمانی و سازمان‌دهی نیروی انسانی و هدایت این مجموعه عظیم و تأثیرگذار کشور، کارایی و اثربخشی لازم را بروز دهد.

در بعد هماهنگی به منظور حفظ ارزش‌های اسلامی و حفاظت از دستاوردهای انقلاب اسلامی و تأمین نظم و امنیت عمومی در جامعه هماهنگی‌های درون و برون‌سازمانی را با دستگاه‌ها و سازمان‌ها متولی برقرار نماید.

به هنگام و به‌اندازه تأکید نموده و در ابعاد پیاده‌سازی و اجرا و کنترل و ارزیابی بر مبنای گفتمان ولایت نسبت به اقدام و عمل از طریق نظارت همگانی، سالم‌سازی فضای درون‌سازمانی را به‌طور مداوم مدنظر داشته باشد.

پیشنهادات:

الف) پیشنهادات کاربردی: از آنجایی که عمل به رهنمودها، تدابیر و فرامین ولایت فقیه یکی از

تبیین گفتمان ولایت در اداره امور نیروی انتظامی ۶۱۵

ارکان تعیین کننده در بنیان‌های فکری و حرکتی مجاهدان فی سبیل... در این نیروی عظیم بوده لذا باور و اعتقاد به نتایج این تحقیق و عمل به آن‌ها می‌تواند قدرت پیشران نیروی انتظامی را در تحقق اساسی‌ترین مأموریت خود که همانا تأمین نظم و امنیت عمومی در جامعه است، ارتقاء بخشد، لذا پیشنهاد می‌گردد نتایج تحقیق حاضر در قالب‌ها و اشکال مختلف در بدنه صف و ستاد (بخش‌های فرماندهی و مدیریتی) این نیرو مورد توجه ویژه قرار گیرد.

ب) پیشنهادات پژوهشی:

برای تعمیق بخشیدن به نتایج این تحقیق پیشنهاد می‌گردد:

محققین دیگر اقدام به تحقیق در خصوص شناخت راهبردهای ابعاد نه‌گانه این تحقیق نمایند. راهکارهای اجرایی نمودن نتایج تحقیق حاضر (کاربست تحقیق) در هر کدام از ابعاد تحقیق به‌طور متمایز صورت گیرد.

منابع:

- ۱- حضرت امام خمینی (ره)، بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران، نرم‌افزار صحیفه نور،
- ۲- حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، نرم‌افزار حدیث ولایت
- ۳- بوستان ولایت-۲، (۱۳۸۵)، سازمان عقیدتی سیاسی ناجا، تهران، انتشارات ایمان
- ۴- ثروتی، محسن و علی مظلوم (۱۳۸۹)، راهنمای تدوین دکترین، تهران، ستاد کل نیروهای مسلح، دفتر نشر
- ۵- حسن بیگی، ابراهیم (۱۳۹۰)، مدیریت راهبردی، انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب درسی
- ۶- رضائیان، علی (۱۳۸۴)؛ مبانی سازمان و مدیریت، تهران، انتشارات سمت، چاپ چهارم
- ۷- سیدجوادین، سیدرضا (۱۳۸۱)، مدیریت منابع انسانی و امور کارکنان، تهران: نشر نگاه دانش، چاپ اول
- ۸- شاخص‌های عزت و افتخار در ناجا از دیدگاه امام راحل (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، تهیه و تدوین دفتر سیاسی ساعس ناجا پاییز ۱۳۸۱.
- ۹- عمید، حسن (۱۳۷۱)، فرهنگ عمید، جلد اول، انتشارات امیرکبیر
- ۱۰- غریباق زندی، مؤلفه امنیت ایمانی در قرآن کریم، فصلنامه مطالعات راهبردی، دوره ۱۳، شماره ۵۰، زمستان ۱۳۸۹، صفحه ۵-۳۵
- ۱۱- کوشا، جعفر. (۱۳۸۲)، «میزگرد پلیس مطلوب»، فصل‌نامه دانش انتظامی، سال پنجم، شماره ۳
- ۱۲- معین، محمد (۱۳۷۵)، فرهنگ معین، جلد اول، تهران: امیرکبیر.
- ۱۳- نیروی انتظامی مظهر امنیت و اقتدار ملی، ساعس ناجا، معاونت سیاسی، ۱۳۸۳.